

Vergaderjaar 2011–2012

33 000 I

Vaststelling van de begrotingsstaat van de Koning (I) voor het jaar 2012

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoudsopgave

	blz.	
A	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETSVOORSTEL	2
B	BEGROTINGSTOELICHTING	3
1	Leeswijzer	3
2	Niet-beleidsartikelen	3
	Artikel 1: Grondwettelijke uitkering aan de leden van het koninklijk huis	3
	Artikel 2: Functionele uitgaven van de Koning	4
	Artikel 3: Doorbelaste uitgaven van andere begrotingen	7

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET BEGROTINGSWETS- VOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van de Koning voor het jaar 2012 vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor het jaar 2012. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota 2012.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten voor het jaar 2012 vastgesteld. De in de begroting opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister-President,
Minister van Algemene Zaken,
M. Rutte

B. DE BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

Deze memorie van toelichting betreft de begrotingsstaat voor het jaar 2012 van begroting de Koning. Met ingang van de begroting 2010 is niet alleen de naam van begroting I gewijzigd in begroting «de Koning», maar bevat de begroting naast de grondwettelijke uitkering aan de leden van het koninklijk huis (thans 3 leden) ook de uitgaven ten behoeve van de constitutionele Koning als staatshoofd. Dit in navolging van de brief van de minister-president over de nieuwe opzet van begroting I van de Rijksbegroting (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 31 700 I, nr. 5), gebaseerd op de aanbevelingen van de Stuurgroep herziening stelsel kosten koninklijk huis.

De wijze van uitputting van de begroting vindt plaats via het verstrekken van voorschotten aan de Dienst van het Koninklijk Huis en aan de desbetreffende ministeries. Voor artikel 1 vindt de afrekening nog in het lopende begrotingsjaar plaats, maar bij de artikelen 2 en 3 zal de afrekening niet eerder dan in het volgende jaar kunnen plaatsvinden. De raming van de ontvangsten bij de artikelen is op nihil gesteld en zal alleen betrekking hebben op ontvangsten uit hoofde van de afrekeningen van voorgaande jaren.

In aansluiting op de bepaling zoals die in artikel 8 van de Comptabiliteitswet is opgenomen, hebben de begrotingsartikelen die worden opgenomen in deze begroting het karakter van een niet-beleidsartikel.

2. NIET-BELEIDSARTIKELEN

Artikel 1: Grondwettelijke uitkering aan de leden van het koninklijk huis

Dit begrotingsartikel bevat de grondwettelijke uitkeringen krachtens de aangepaste Wet financieel statuut van het koninklijk huis. De technische aanpassing en actualisering van deze wet, die in 2008 door de Staten-Generaal is aanvaard (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 31 505) en gepubliceerd in het Staatsblad (Staatsblad 2008, 535), vormt de basis voor de ramingen van dit begrotingsartikel.

Opbouw verplichtingen/uitgaven (x € 1 000)							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011		7 155	7 155	7 155	7 155	7 155	
Nieuwe mutaties:							
1. Extrapolatie							7 155
2. Nominale bijstelling			61	61	61	61	61
Stand ontwerpbegroting 2012	7 095	7 155	7 216	7 216	7 216	7 216	7 216

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011		nihil	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil
Stand ontwerpbegroting 2012	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil

De stijging in 2012 ten opzichte van 2011 wordt veroorzaakt door de stijging van de consumptieprijsindex die van toepassing is op de materiële uitgaven die onderdeel zijn van de uitkeringen op grond van de Wet financieel statuut van het koninklijk huis.

Een A-component, die het inkomensbestanddeel vormt. Als basis is genomen het bedrag genoemd in de Wet financieel statuut van het koninklijk huis, dat is aangepast in de verhouding waarin de bezoldiging van de vice-president van de Raad van State in het jaar 2011 afwijkt van de bezoldiging in het jaar 2007. De raming is hiermee gelijk aan het werkelijke uitgavenniveau 2011.

Een B-component, die betrekking heeft op personele en materiële uitgaven. De personele uitgaven hebben betrekking op de personeelsleden, die hun instructie rechtstreeks van de Koning of van (de echtgenote van) de vermoedelijke opvolger van de Koning ontvangen en/of in de onmiddellijke omgeving van hen verkeren en voor wie het dienstverband zich grotendeels in de familiesfeer voltrekt.

Als basis is genomen het bedrag genoemd in de Wet financieel statuut van het koninklijk huis. Dit bedrag is voor de helft aangepast in de verhouding waarin de bezoldiging van het burgerlijk rijkspersoneel in 2011 afwijkt van de bezoldiging in het jaar 2007. De raming is hiermee gelijk aan het werkelijke uitgavenniveau 2011.

Voor de andere helft is het bedrag aangepast in de verhouding waarin het algemeen prijspeil van het gezinsverbruik blijkens de door het Centraal Bureau voor de Statistiek vastgestelde consumentenprijsindex in de maand juni 2010 afwijkt van het prijspeil in de maand juni van het jaar 2007 en vervolgens voor de jaren 2011 en 2012 verhoogd met de verwachte ontwikkeling van de consumentenprijsindex zoals opgenomen in de CEP 2011.

Indien de uiteindelijk loon- en prijsontwikkeling voor 2011 en 2012 afwijkt van de verwachting, dan zal ook de werkelijke uitkering afwijken van het in deze begroting genoemde bedrag. Deze afwijking is derhalve als PM aan te merken.

De raming over 2012 is als volgt samengesteld:

Grondwettelijke uitkering aan (bedragen x € 1 000)			
	A Inkomen	B Personele en materiële uitgaven	Totaal
De Koning	830	4 358	5 188
De vermoedelijke opvolger van de Koning	246	1 152	1 398
De echtgenote van de vermoedelijke opvolger van de Koning	246	384	630
Totaal			7 216

Artikel 2: Functionele uitgaven van de Koning

In deze begroting zijn de besparingen die met ingang van de begroting 2011 zijn doorgevoerd, gecontinueerd. Deze hadden o.a. betrekking op de versobering van de vliegeregeling en de vergoeding voor de paleizen. Deze besparingen, structureel ruim 1,1 miljoen, waren het resultaat van de

eerder gemaakte toezegging om de begroting van de Koning kritisch te bezien in het kader van de Voorjaarsnota 2010 (Kamerstuk 32 395 I, nr.2).

Begrotingsartikel twee bevat de functionele uitgaven die te relateren zijn aan de uitoefening van het koningschap en die op declaratiebasis door de Dienst van het Koninklijk Huis namens de Koning worden ingediend bij de minister-president en ten laste van deze begroting worden betaald. Het begrotingsartikel bestaat uit een personele en een materiële component en overige specifieke uitgaven met in het bijzonder de uitgaven voor de inzet van luchtvaartuigen, het onderhoud van de Groene Draeck en de uitgaven voor de reis- en verblijfkosten die samenhangen met bezoeken aan het Caribische deel van het koninkrijk.

Opbouw verplichtingen/uitgaven (x € 1 000)							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011		26 407	26 355	26 355	26 355	26 355	
Mutatie eerste suppletoire begroting 2011		328	327	327	327	327	327
Nieuwe mutaties: 1. Extrapolatie							26 355
Stand ontwerpbegroting 2012	26 818	26 735	26 682	26 682	26 682	26 682	26 682

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011		nihil	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil
Mutatie eerste suppletoire begroting 2011		823					
Stand ontwerpbegroting 2011	116	823	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil

De personele en materiële uitgaven worden door de Dienst van het Koninklijk Huis verricht en vervolgens in rekening gebracht bij deze begroting. In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de verschillende onderdelen binnen dit begrotingsartikel.

Raming over 2012 (bedragen x € 1 000)	
Personeel Dienst van het Koninklijk Huis	17 631
Materieel Dienst van het Koninklijk Huis	7 817
Uitgaven voor luchtvaartuigen	1 107
Onderhoud Groene Draeck	47
Bezoeken aan het Caribische deel van het Koninkrijk	80
Totaal	26 682

Personeel Dienst van het Koninklijk Huis

Deze personeelsuitgaven hebben betrekking op 260 fte; dit is exclusief 17 post-actieven. Tevens is dit exclusief de personeelsleden die worden betaald uit de B-component.

De uitgaven voor actief personeel betreffen de personeelsinzet ten behoeve van o.a. departement van de hofmaarschalk, koninklijk huisarchief, koninklijk staldepartement (chauffeurs/monteurs, koetsiers en onderhoudspersoneel) en de personeelsinzet voor de facilitaire functies

voor de in de Wet financieel statuut van het koninklijk huis aangewezen paleizen (paleis Huis ten Bosch, paleis Noordeinde en het Koninklijk Paleis te Amsterdam).

Materieel Dienst van het Koninklijk Huis

De materiële uitgaven hebben betrekking op uitgaven voor de instandhouding van het rijtuigenpark (auto's, paarden en rijtuigen) en voor de gebruikskosten voor de eerder genoemde paleizen (inclusief de verwarming en verlichting voor de drie hiervoor genoemde locaties). Daarnaast bevatten zij de uitgaven voor telecommunicatie, accountantscontrole, advisering en de uitgaven van facilitaire aard zoals voor bureauvoorzieningen. Tot slot bevat het een tegemoetkoming in de infrastructuurkosten van Kroondomein Het Loo.

Uitgaven voor luchtvaartuigen

De hier begrote uitgaven voor luchtvaartuigen (met uitzondering van staatsbezoeken en werkbezoeken aan het Caribische deel van het koninkrijk) betreffen de uitgaven voor vlieggkosten van de Koning alsmede de uitgaven voor privé-vlieggkosten (m.u.v. die van de Koning en echtgenote, die altijd in het kader van het openbaar belang zijn) beperkt tot de zogenaamde uitkeringsgerechtigde leden van het koninklijk huis krachtens de Wet financieel statuut van het koninklijk huis (te weten de toekomstige Koning, de afgetreden Koning en echtgenoten)¹ tot aan het maximum van de franchise². Het betreft zowel de uitgaven voor de inzet van het regeringsvliegtuig en andere luchtvaartuigen in het beheer bij het Rijk alsmede civiele inhuur.

Op grond van de ministeriële regeling «Besluit gebruik van het regeringsvliegtuig en luchtvaartuigen van de krijgsmacht», kunnen de zogenaamde uitkeringsgerechtigde leden van het koninklijk huis gebruik maken van het regeringsvliegtuig. Indien het regeringsvliegtuig niet beschikbaar is of niet aan de gebruikseisen voldoet, kan een beroep worden gedaan op luchtvaartuigen in beheer van het Ministerie van Defensie. Indien zowel het regeringsvliegtuig als de luchtvaartuigen van Defensie niet beschikbaar zijn, draagt de vluchtcoördinator zorg voor civiele inhuur³.

Het bedrag voor de post inzet regeringsvliegtuig voor het jaar 2012 bestaat uit een inschatting van de Dienst van het Koninklijk Huis van het aantal vliegguren van het regeringsvliegtuig in het kader van het openbaar belang (geraamd op 60 uur) en het maximale aantal vliegguren van dit vliegtuig dat voor privévluchten ter beschikking wordt gesteld (25 uur). Het totaal aantal vliegguren wordt vermenigvuldigd met het tarief dat is vastgesteld voor het regeringsvliegtuig.

Het bedrag voor de gebruikmaking van Defensie luchtvaartuigen is gebaseerd op een inschatting van de Dienst van het Koninklijk Huis van het aantal vliegguren in het kader van het openbaar belang (geraamd op 65 uur) en het maximale aantal vliegguren dat voor Defensie luchtvaartuigen voor privévluchten ter beschikking wordt gesteld (47,5 uur). Het vervoer wordt uitgevoerd met de Gulfstream en de Alouette helikopter. Het totaal aantal vliegguren per luchtvaartuig wordt vermenigvuldigd met het tarief dat is vastgesteld voor de specifieke toestellen. Deze tarieven worden gehanteerd bij de doorbelasting van de inzet van de luchtvaartuigen aan gebruikers.

¹ Indien een lid van het koninklijk huis namens de Koning een (representatieve) verplichting uitvoert waartoe vervoerskosten moeten worden gemaakt, worden de kosten van dat vervoer gedragen door de Staat respectievelijk wordt door de Staat voor vervoer gezorgd.

² Privé-vlieggkosten van de zogenaamde uitkeringsgerechtigde leden van het koninklijk huis (met uitzondering van het staatshoofd) boven de franchise worden aan de gebruiker doorbelast en komen derhalve niet ten laste van deze begroting.

³ Betreft de inhuur van commerciële luchtvaartuigen.

Raming 2012 (bedragen in euro's)			
Openbaar belang	Uren	Tarief	Bedrag
Inzet regeringsvliegtuig (PH-KBX)	60	€ 4 936	€ 296 160
Vastvleugelige inzet (Gulfstream)	15	€ 2 357	€ 35 355
Helikopterinzet (Alouette)	50	€ 2 491	€ 124 550
Inhuur civiele luchtvaartuigen			€ 335 000
Subtotaal			€ 791 065
Privé	Uren	Tarief	Bedrag
Inzet regeringsvliegtuig (PH-KBX)	25	€ 4 936	€ 123 400
Vastvleugelige inzet (Gulfstream)	32,5	€ 2 357	€ 76 603
Helikopterinzet (Alouette)	15	€ 2 491	€ 37 365
Inhuur civiele luchtvaartuigen			€ 78 411
Sub totaal			€ 315 779
Totaal			€ 1 106 844

Groene Draeck

De Groene Draeck is in 1957 door de Nederlandse bevolking aan de toenmalige kroonprinses geschonken. De Staat gaf bij deze gelegenheid mede het onderhoud van de Groene Draeck als geschenk. Het bedrag dat hiermee samenhangt wordt daarom op deze begroting toegelicht.

De kosten van het reguliere onderhoud aan de Groene Draeck zijn begroot op € 47 000 per jaar en bestaan uit de geraamde kosten van het aantal uren dat door het Marinebedrijf aan onderhoud wordt besteed, de kosten van het benodigde materiaal en voor de rest uit een raming van uit te besteden werkzaamheden.

Bezoeken aan het Caribische deel van het koninkrijk

De uitgaven die samenhangen met bezoeken aan het Caribische deel van het koninkrijk in de vorm van reis- en verblijfkosten (inclusief de vlieggasten) vormen ook een deel van de uitgaven die binnen dit begrotingsartikel worden geraamd. Indien er in een jaar geen werkbezoek plaatsvindt, zullen deze middelen vrijvallen en in een jaar dat er wel een werkbezoek zal worden afgelegd, zullen de uitgaven in dat jaar via een suppletoire begroting eventueel worden bijgesteld.

Artikel 3: Doorbelaste uitgaven van andere begrotingen

Op dit begrotingsartikel worden de uitgaven geraamd die niet via de Dienst van het Koninklijk Huis lopen, maar wel deel uitmaken van de uitgaven die functioneel samenhangen met het koningschap. Het gaat om de uitgaven in het kader van de voorlichting (Rijksvoorlichtingsdienst), het Militaire Huis als onderdeel van de Dienst van het Koninklijk Huis en de uitgaven van het Kabinet der Koningin. Deze uitgaven ontstaan (en worden betaald) onder de verantwoordelijkheid van de desbetreffende minister. De uitgaven worden primair geraamd en verantwoord ten laste van de desbetreffende begrotingen en zullen vervolgens door de minister (rechtstreeks) worden doorbelast aan deze begroting, die daarvoor een raming bevat (en daar tegenover ontstaat dan een ontvangstenraming op de desbetreffende begroting).

Opbouw verplichtingen/uitgaven (x € 1 000)							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011		5 608	5 542	5 546	5 546	5 546	
Mutatie eerste suppletoire begroting 2010		63					
Nieuwe mutaties:							
1. Extrapolatie							5 546
2. Loon-en prijsbijstelling		55	55	55	55	55	54
3. Incidentele bijstelling RVD		350					
4. Toedeling taakstelling KdK					- 53	- 53	- 71
Stand ontwerpbegroting 2012	5 730	6 076	5 597	5 601	5 548	5 548	5 529

Opbouw ontvangsten (x € 1 000)							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stand ontwerpbegroting 2011		nihil	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil
Stand ontwerpbegroting 2012	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil	nihil

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de verschillende onderdelen binnen dit begrotingsartikel. Het begrotingsartikel bestaat uit een personele en een materiële component.

Het jaar 2011 wordt ook weergegeven omdat in dat jaar sprake is van incidentele extra uitgaven. Het betreft uitgaven ten behoeve van het jaaroverzicht van het koninklijk huis dat over 2010 voor het eerst is gemaakt ter grootte van € 50 000. Bij de aanbidding van het jaaroverzicht over 2010 aan de Tweede Kamer is reeds gemeld dat vanaf 2012 het jaaroverzicht structureel zal worden gefinancierd binnen het beschikbare begrotingsbedrag van artikel 2 van de begroting van de Koning. Daarnaast wordt de website over het koninklijk huis na 6 jaar vervangen door een nieuwe site. De incidentele kosten voor 2011 worden thans geraamd op € 160 000. Zodra deze site gereed is zullen de structurele uitgaven binnen het beschikbare bedrag van artikel 3 van deze begroting worden gedekt. Tevens zijn er extra uitgaven van € 80 000 voor het maken van foto's en video's ten behoeve van de website. Tot slot is besloten om een selectie van oude video's over het koninklijk huis voor de nieuwe site webrichtlijnenproof te maken hetgeen gepaard gaat met extra uitgaven van € 60 000.

De dekking van al deze incidentele uitgaven vindt plaats binnen de uitgaven van de AZ-begroting; deze wordt dus ter compensatie incidenteel verlaagd, zodat per saldo de rijksbegroting als geheel niet omhoog gaat.

Raming over 2011 en 2012 (bedragen x € 1 000)		
	2011	2012
Doorbelaste personele uitgaven	3 837	3 787
Doorbelaste materiële uitgaven	2 239	1 810
Totaal	6 076	5 597
w.v. RVD	1 790	1 375
w.v. Militaire Huis	1 855	1 850
w.v. Kabinet der Koningin	2 431	2 372

De personele en materiële uitgaven van de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) hebben betrekking op de communicatie over en de begeleiding van publieke optredens van de Koningin, de Prins van Oranje en zijn echtgenote. Bij de communicatie over deze, en eventueel overige, leden van het koninklijk huis wordt zorg gedragen voor een goed evenwicht tussen tijdige en feitelijke voorlichting enerzijds en bescherming van de persoonlijke levenssfeer anderzijds. De personeelsinzet voor de uitvoering van deze activiteiten bedraagt 11,6 fte.

Het Militaire Huis is een integraal onderdeel van de Dienst van het Koninklijk Huis en is belast met het (mede) organiseren van evenementen voor en begeleiding van de Koning en de leden van het koninklijk huis. Ook onderhoudt het Militaire Huis de niet-politieke contacten tussen het koninklijk huis en het Ministerie van Defensie en is het verantwoordelijk voor het militaire ceremonieel aan het hof. De personeelsinzet betreft 16 fte.

Het Kabinet der Koningin heeft tot taak de Koning ten behoeve van de uitoefening van diens constitutionele taken te ondersteunen inzake:

- a. het verkeer tussen de Koning en de overige leden van de regering;
- b. contacten met andere organen van de overheid, ontvangsten, bezoeken en overige toegang tot de Koning;
- c. verzoekschriften aan de Koning;
- d. de zorg voor het registreren, bewaren en overdragen van wetten, koninklijke besluiten en andere staatsstukken.

De personele inzet voor de uitvoering van deze taken bedraagt 26 fte.